

Naslov—Address
NOVA DOBA
6223 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio
(Tel. Henderson 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

V letu 1937 je J. S. K. Jednota pokazala več mlade življenske sile kot kdaj prej. Naj bi se ta sila vedno krepila in pomajala!

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio Under the Act of March 3rd, 1870. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925
Cleveland, OHIO, WEDNESDAY, DECEMBER 29th — SREDA, 29. DECEMBRA, 1937.

VOL. XIII. — LETNIK XIII.

No. 51. — ST. 51.

DRUŠTVE IN DRUGE RAZNO IZ AMERIKE IN MODERNO VOJSKOVANJE SLOVENSKIE VESTI

INOZEMSTVA

Noce platične lestvice, ki bodo našle od 1. januarja 1938 na vse novoprstole člane društva na 5. strani današnjega izdaje Nove Dobe. Društveni učenci v državi Ohio naj z urom na plačevanje asesmentov upoštevajo nove lestvice za nove člane. Člani, ki so bili učenci v Jednoti do 31. decembra 1937, plačujejo asesmente na prej po starik lestvicah.

Razbitje zastave s primerno veselico bo imelo društvo št. 106 v Davisu, W. Va., na večer decembra. Kot zastopnik obdržalca odbora se bo slavnostni obisk zlorabil Andrew Milavec, gl. nadzornik JSKJ, iz Međimurja.

Silvestro veselico z obdarovalcem otrok priredi na večer decembra društvo št. 155 v Blaineu, Ohio.

Društvo št. 16 JSKJ v Johnsville, Pa., priredi plesno večer na večer 31. decembra. Pripravljeno bo tudi Miklavževanje otrok. Prireditve se v lastnem društvenem dvorišču v Morrellvillu.

Silvestro veselico priredi društvo št. 84 JSKJ v Trinidadu, na novoletni dan.

Društvo zastavre zastopništva društva JSKJ v Ohio se bo vršilo v nedeljo 2. januarja 1938 v Sloven-Narodnem Domu na St. Ave. v Clevelandu, O., in pričelo ob 10. uri dopoldne.

Silvestro veselico se bo vršilo v priročilu S. N. Doma, vchod v (annex) S. N. Doma, vhod v lastnem društvenem dvorišču.

Chisholmu, Minn., se bo v soboto 22. januarja vršila plesna društva št. 30 JSKJ. Prireditve: Mahnetova.

Plesno veselico se bo v soboto 29. januarja vršila plesna veselica društva št. 230 JSKJ.

Pomorski manevri za soboto 29. januarja vršila društvo št. 100 JSKJ v Canonsburgu, Pa.

Pomorski manevri za soboto 29. januarja vršila društvo št. 100 JSKJ v Canonsburgu, Pa.

Veliki pomorski manevri zvezne vojne mornarice in letalstva so se pretekli teden vršili ob kalifornijski obali od San Diega do San Francisa. Manevri niso bili nič oglaševani in časniški poročevalci so o njih izvedeli le malo podrobnosti. Morda so bili ti manevri indirektno svarilni Japonski, naj ne izvira ameriške vojne mornarice.

FRANK B. KELLOGG UMRL V St. Paulu, Minn., je dne 15. decembra umrl Joseph Mulcahy, Jr., iz Girarda, O., ter Schafranek, Jennie Sivic, Mike Masle, Frank Masle iz Little Falls, N. Y. Soberat Frank Masle je veliki tajnik društva št. 53 v Little Fallsu, N. Y., ter posenjeni društvo večkrat zasedal na konvencijah kot dele-

Peneltonu, Pa., je dne 15. decembra umrl Frank Billings Kellogg, star 81 let. Pokojnik je veljal za velikega apostola svetovnega miru. Šest let je bil zvezni senator, nato ameriški poslanik v Londonu, leta 1924 pa ga je takratni predsednik Coolidge imenoval za državnega tajnika. Kot takemu se je posrečilo skleniti tako zvano Kellogg-Brianovo mirovno pogodbo z 59 državami inozemstva. S tisto pogodbo so se prizadeti narodi odpovedali vojni kot sredstvu za poravnavo mednarodnih sporov. Pogodba pa se je kmalu izkazala za navadno krpo papirja, kajti več držav, ki so dotično pogodbo potrdile, je že bilo od tistega časa ali je sedaj v vojni.

Dalje na 2. strani

BOMBAZ ZA CESTE

V North Carolini so za poskušajo tlakovali osem milij dolgo cesto z bombažem. Seveda se je bombaž rabil v zvezi z zdrobljenim kamenjem, peskom, smolo in asfaltom. Ako se ta način tlakovanja obnese, bo velikega pomena za naše južne države, kerih glavni pridelek je bombaž.

Trinajsto mesto je določeno kromanj angleškega kralja Jurija.

Stirinajsto mesto ima spor med ameriškima organizacijama C. I. O. in A. F. L.

Dalje na 2. strani

KAJ JE BILO NOVEGA

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

VSE SMRTI ZORI

Dne 7. decembra je umrl v Zagrebu, zadet od srčne kapi, dr. Ante Bauer, zagrebski nadškop.

Pokojnik je bil rojen 11. februarja 1856 v Breznici, v bližnjem sosedstvu Bele Krajine. Leta 1911 je bil postavljen za koadjutorja takratnemu zagrebskemu nadškofu, in po njegovi smrti, leta 1914, je zavzel njeno mesto. Za Bauerjem je avtomatično postal nadškop koadjutor dr. Stepinac.

V Jugoslaviji so v tekočem letu umrli trije visoki cerkevni dobrojanstveniki, namreč ljubljanski nadškop dr. Jeglič, pravoslavni patriarch Varnava in zdaj zagrebski nadškop dr. Bauer.

STEKEL PES

V Crnomlju in okolici je v začetku tega meseca povzročil mnogo strahu in razburjenja stekel pes, ki je ogrizel okrog 20 oseb. Ogrizeni osebam sta nudila prvo pomoč srezki zdravnik dr. Malerič in banovinski zdravnik dr. Šobar, nakar so jih odpravili v Pasteurjev zavod v Ljubljano. Srezko načelstvo je odredilo strog kontumac za pse in mačke.

SMRT STAREGA VOJAKA

V Ljubljani je dne 5. decembra v starosti 88 let umrl pod-

marsal Jože Tomšič, po rodnu iz Polisce pri Podnartu. Kljub svojemu slovenskemu prepričanju, je pokojniku dosegel čast generala in podmaršala v avstrijski vojski. Njegove vojaške zmožnosti je posebno cenil vojvoda Fran Salvator, ki ga je kot izbornega matematika postavil za učitelja na višji vojaški šoli.

Vsak oddih pa je preživel med svojimi kmečkimi rojaki v Sloveniji, kjer se je tudi naselil, ko je bil upokojen. Tekom svetovne vojne je s svojim vplivom pomagal marsikateremu rojaku, ki so ga avstrijske oblasti preganjale zaradi narodnega prepričanja.

ZAKLAD ISČE

Pripovedke o zakopanih za-

kladih so že mnogim ljudem na-

ložile dosti trdega dela. Rekord

med takimi ljudmi pa bemo

imel kmet Tadija Kraljevič iz

vasi Vujetinca blizu Čačka. Mož

že 30 let išče zaklad carja Du-

sana. Na precej velikem hribu

bližu vasi je začel kopati že leta

1907 in to delo opravila še da-

nec. Iskanje zaklada je za nekaj

let prekinila samo vojna. Tadija

je prepričan, da bo njegov no-

porno delo uspešno. Zaklad car-

ja Dušana je iskal tudi njegov

oce.

KONEC STARE LIPE

V Studencih pri Mariboru je

občinski svet sklenil, da se zara-

di prometnih ovir podere staro

lipa pri "Beli zastavi."

Lipa, ki je star nad 200 let, se bo mora-

la umakniti modernim promet-

nim zahtevam.

IZVOZ TOBAKA

Iz Šušaka, Splita in Gruža bo

te dni natovorjeno na ladje nad

300.000 kilogramov jugoslova-

nskega tobaka, ki ga je monopol-

skra uprava prodala v Francijo.

Nedavno je bil tudi podpis

kompenzacijski sporazum s

Poljsko, v katerem se je Polj-

sko obvezala, da odkupi od Jugo-

slavije za nad 8 milijonov dinar-

jev tobaka, in sicer v zameno za

železniški material.

Dalje na 2. strani

Vražene in z maslom nama-

zane kobilice so prav tako oku-

snal poslasticu ktc präzena kor-

ruza, znana pod imenom pop-

corn. Tako vsaj trdi dr. Roger

Smith, entimogolist kansaškega

poljedelskega kolegija. Škoda,

da te dolgorake skokice zdaj

spe pod snegom. Toda, kadar

jug na burjo mahne in bomlad

na zemljo dahne, se bomo navdušeno zapodili za kobilicami.

Dalje na 2. strani

Vražene in z maslom nama-

zane kobilice so prav tako oku-

snal poslasticu ktc präzena kor-

ruza, znana pod imenom pop-

corn. Tako vsaj trdi dr. Roger

Smith, entimogolist kansaškega

poljedelskega kolegija. Škoda,

da te dolgorake skokice zdaj

spe pod snegom. Toda, kadar

jug na burjo mahne in bomlad

na zemljo dahne, se bomo navdušeno zapodili za kobilicami.

Dalje na 2. strani

Vražene in z maslom nama-

zane kobilice so prav tako oku-

snal poslasticu ktc präzena kor-

ruza, znana pod imenom pop-

corn. Tako vsaj trdi dr. Roger

Smith, entimogolist kansaškega

poljedelskega kolegija. Škoda,

da te dolgorake skokice zdaj

spe pod snegom. Toda, kadar

jug na burjo mahne in bomlad

na zemljo dahne, se bomo navdušeno zapodili za kobilicami.

Dalje na 2. strani

Vražene in z maslom nama-

zane kobilice so prav tako oku-

snal poslasticu ktc präzena kor-

ruza, znana pod imenom pop-

corn. Tako vsaj trdi dr. Roger

Smith, entimogolist kansaškega

"NOVA DOBA"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE
Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SKEDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlana \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN
of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.
Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.2 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XIII.

104

NO. 51

SKUPEN NASTOP

Noben posameznik ne more doseči dosti, če nima za seboj skupine, ki ga podpira in mu pomaga. Delavec v industriji, ki se mu godi krivica, se sicer lahko pritoži kot posameznik, toda njegova pritožba bo le v izrednem slučaju kaj zaledla pri delodajalcu. Največkrat ga pred oblicoje delodajalca ne bodo niti pustili in za njegovo držnost mu bo po kakem nižjem "bossu" še delo odpovedano.

Zadeva pa je popolnoma drugačna, kadar so delaveci organizirani v močni uniji. V takih slučajih se za pravice posameznika ali pa za pravice skupine potegne vsa organizacija. Delodajalci navadno spoštljivo poslušajo začetnike organiziranih delavecev, ki zahtevajo večje ugodnosti ali pa odpravo kakšnih krivic. Gospodje na visokih mestih se zavedajo, da zastopniki delavecev govorijo za vso organizirano skupino, zato niso nepristopni ali maščevalni, razen ako hočejo riskirati izprtje ali stavko. Kaj takega pa je navadno tudi za delodajalce draga medicina.

Pa tudi med večjimi ali manjšimi skupinami, ki imajo kolikor toliko slične cilje, je sodelovanje velike vrednosti. Vzemimo za primer, da bi vsaka izmed 48 držav naše Unije hotela biti popolnoma sama zase. Nekateri teh držav so sicer velike in bogate, druge so majhne ali revne. Koliko prepirov bi bilo med njimi, koliko nepotrebni carinskih mej, kako bi jih močnejši sedje izigravali in izkorisčali! Kakšen ugled in respekt bi na primer uživala v svetu mala država kot je na primer Rhode Island, ali malo obljudena država kot je Nevada, ki ima manj kot stotisoč prebivalcev! Združene v veliko republiko Zedinjenih držav pa so vse te države edeletne varnosti pred grabežljivimi sosedji inozemstva in vse skupaj uživajo spoštovanje, ki gre danes najplivnejši republiki na svetu. Seveda so temu pridružene tudi neštevilne gospodarske ugodnosti, ki bi jih države kot posameznice nikoli ne mogle doseči.

Bratske podporne organizacije te dežele so se razvile v raznih krajih in v kolikor toliko različnih razmerah, toda njihov glavni namen je isti: podpirati njihove člane, ki so v potrebi, in nuditi po smrti člena njegovim najbližnjim primočem.

Vse podporne organizacije, tako zvane ameriške in one, ki so jih ustanovili in tvorili priseljenci, so se od začetka razvijale skoro brez vsakega državnega nadzorstva. Tako se je zgodilo tu in tam, da so bili pošteni člani oškodovani, bodisi vsled nezmožnosti, bodisi vsled površnosti ali nepoštenosti njihovih voditeljev. Temu so sledile neizogibne državne regulacije.

Te regulacije od strani posameznih držav so bile v glavnem sicer zaželjive in dobre, toda včasih za organizacije niso bile primerne, ker so jih sestavili uradniki ali državniki, ki niso imeli jasnih pojmov o pravih ciljih bratskih organizacij, ali pa, ki so bili preveč naklonjeni konkurenčnim zavarovalnim družbam.

Bistrovitni voditelji bratskih organizacij so takrat prišli do prepričanja, da se bodo posamezne organizacije težko ubranile škodljivih postav in da je v to svrhu treba skupnega nastopa. Tako so bili organizirani državni bratski kongresi in vseameriški bratski kongres, ki se oficielno imenuje National Fraternal Congress. Državni bratski kongres je nekaka zveza bratskih podpornih organizacij, ki poslujejo v eni ali drugi državi, v vseameriškem bratskem kongresu pa je velika večina v Zedinjenih državah poslujočih bratskih organizacij. Take skupine, katerih članstvo gre v milijone, finance pa v stotine milijonov dolarjev, predstavljajo veliko gospodarsko in moralno silo, katero morajo postavodajalci radi ali ne radi upoštevati.

National Fraternal Congress, na primer, ima na razpolago dovolj finančnih sredstev in tudi dovoj zmožnih ljudi, da si pribori besedo v vsaki postavodajni zbornici in da more nastopiti tudi na vsakem sodišču, če je treba. K stroškom prispeva po številu članstva vsaka pridružena organizacija, in čim več milijonov članov ima skupina, tem večjo moralno moč predstavlja.

Zadnja leta, 1. o je vsem državnim blagajnam primanjkovalo denarja, so postavodajalci nekaterih držav začeli uvažati davke na premoženje bratskih podpornih organizacij, ne meneči se za to, da so te organizacije dobrodelne ter ne poslujejo za dobiček. Tu je bilo treba odločnega in skupnega odpora in tega so izvajali posamezni državni bratski kongresi z vseameriškim bratskim kongresom (National Fraternal Congress) na čelu. Boj je bil oster, trajal je par let in se je tu in tam za-

ključeval na najvišjih državnih sodiščih. In skupna moč bratskih organizacij je zmagala.

The Fraternal Monitor, ki ga izdaja National Fraternal Congress, naznanja v letošnji novemberski številki, da so bratske organizacije, ki so se uprle plačevanju davkov, doslej zmagale na vsej črti. Zadnja zadevna odločba je bila podana letos 11. septembra od najvišjega sodišča države Oklahoma in določa, da bratske podporne organizacije niso dolžne plačevati davkov od prispevkov svojih članov. Postava, ki je določala take davke, je bila s tem ovržena. Prej so že nižja sodišča razsodila v istem smislu.

Slovenske podporne organizacije imajo sicer zelo malo članov v Oklahomi, toda odločba najvišjega sodišča v Oklahomi bo svarilo legislaturom drugih držav, kjer bi bili tudi Slovenci prizadeti, da naj ne skušajo nakladati takih davkov, ker bi jih najbrž tudi tamkajšna sodišča proglašila za neustavne.

V tem imamo dokaz, kaj premore skupen nastop večine bratskih organizacij. To nam pa tudi dokazuje, kako velikega pomena so ti bratski kongresi. V National Fraternal Congress in v nekatere državne bratske kongrese spada, z večino drugih slovenskih in drugonarodnih organizacij, tudi J.S.K.Jednota. To je pravilno, kajti ugodnosti, katere dosežejo ti kongresi, veljajo tudi za nas, zato je pač samo pošteno, da proporcionalno nosimo tudi tozadne stroške. Pošteno je tudi, da z našim članstvom dvigamo številčno moč in s tem moralno silo bratske skupine, ki se bori za interes na vseh.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Iz Jugoslavije se poroča, da je cenzura časopisa postala stoprocentno bolj stroga, odkar se je ministrski predsednik Stojadinovič vrnil z obiska v Rimu. To je razumljivo. Od diktatorja Mussolinija se je v tem oziru lahko mnogo naučil.

Pred nekaj leti je takratni ameriški državni tajnik Frank B. Kellogg pridobil vse važne države sveta, da so podpisale pogodbo večnega miru oziroma mirnega poravnjanja sporov, ki se pojavit. Vojna je bila po tej pogodbi slovensko izključena. Frank B. Kellogg je pretekli teden umrl v Minnesoti, pogodba mednarodnega miru pa je umrla dosta pred njim.

Flu je zelo nerodna kompanija, ker pride v poseb nenepravljivo in se potem kar ne da odpraviti. In ko končno odide, se še cele tedne vlači za njim dolg mačji rep, ki te šegeta pod nosom in v grlu. Slabo je tudi to, da se napram nikomur ne more pohvaliti, da si imel flu. Ta jo je imel, oni jo je imel, tisti jo ima, sosedov maček jo je prebolel itd. Flu imeti dandanes ni nikakršno odličnost.

Oni dan so bile v Clevelandu tako silno ledene ceste, da je bila celo peščana nevarna. Ko sem se po spolzku pločniku tevil proti uradu in krilil z rokama kot nezrel robin, ki je padel iz gnezda, sem mimogrede slišal tole prijazno vočilo: "Da b' se le hudič ubou!" To pobozno željo je izrazila ljubezljiva ženica, in ni bila namenjena meni, ampak dragemu možičku, ki se je korajno podal preko hišnega praga v mrzli in ledeni svetu. To vse ljubezen st'ri.

Marsikaj se je zgodilo v letu, ki je zdaj v zadnjih cugih. Depresija se je bila skrila za vogal, odkoder nas pa že spet krvavo gleda. Na jugozapadu so divljali prasi in viharji, na vzhodu in srednjem zapadu pa povodni. Ruski letalci so preko severnega tečaja prileteli v California. Vojvoda Windsorski se je oženil. Prezident Masaryk, eden največjih mislecev v človekoljubu, je umrl. Rusi so imeli prve splošne volitve. In Kitajci so se udarili zares. General Franco, poveljnik španskih rebelov, je poslal lojalistom ultimatum, do katerega dne se morajo podati, toda prizadeti se niso zmenili za nujno prakto. Jugoslavija in Italija sta si podali roki k spravi in prijateljstvu (vsaka s figo v žepu.) V Braziliji je bila ustavljena diktatura. V Južni Ameriki so našli bele Indijance. V Franciji je bila razkrinkana zarota zakrnikancev. Na Sredozemskem morju so pirati lovili

pirate. Trimesečna kampanja JSJK je organizaciji pridobila skoraj tri tisoč novih članov. Senator Black je bil imenovan za člana najvišjega sodišča. Ruski znanstveniki so vzgojili večletno pšenico. Pridigar Coughlin je dobil ukor. Mussolini je ljubavna afera z lepo Francozinjo je zahtevala mnogo tiskarske tinte. Mickey Mouse je bil izgaan iz Jugoslavije.

Še marsikaj drugega se je zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zmanjšalo smo čakali, da bi bil 21 let po nezdoljem zaprti Tom Mconey oproščen, in zmanjšalo smo čakali in še čakamo, da bi se otajale nekatere banke, ki so že več ko stari leta zamrznjene. Vsekakor, zgodilo na svetu, toda zmanjšalo smo čakali, da bi prišlo do sporazuma med dvema velikima delavskima organizacijama v Zedinjenih državah, zman

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Current Thought**A GOOD YEAR**

In the annals of our SSCU the year 1937 is a momentous one, for in looking back over the past twelve months we find that approximately 3,000 new members were enrolled during April, May and June alone, not including new candidates accepted for membership during the remaining nine months.

The year 1937 will stand out in the SSCU records substantiating the juvenile convention idea adopted by our SSCU in 1935, when juvenile delegates assembled at Ely, Minnesota for the first time. It will bear out the faith and courage placed into the juvenile conventions, in addition to the large enrollment of new members, junior assembly also imbued into the hearts of our juveniles a higher regard for the SSCU.

In looking back upon 1937, the future adults, who are now members of the juvenile department, will see in a revelation of a new era, in which the juvenile members discovered themselves and the possibilities of our

Who knows but that the year 1937 may be the beginning of a period in which the English-speaking members justified the faith placed in them by the senior members. Namely, that we take a greater interest in our SSCU — to help build it up and contribute our efforts to its future progress.

Perhaps, in future years, the year 1937 will show in the holding of a juvenile convention the necessary bridge was provided to cover the gap separating the members from the English-speaking, particularly juvenile members.

All in all, we, as members of the SSCU, can look forward in 1937 with singular pride. We can use this year as an example of our potential strength, determination and willingness to place our Union on a pedestal among the fraternals. With brilliancy among the fraternals.

The coming of the New Year calls for celebration. Undoubtedly joy and mirth will reign supreme, with a nice headache to show for it the following morning. January 1st is a national holiday, and well that for many will find consolation on that day, in resting and getting themselves in shape for the next working

With the annual December meetings already held in our SSCU lodges, with the officers for the year already elected, let us put away our worries and for one day and if any of our lodges are holding meetings, let us attend them and celebrate the occasion. They say that years pass by swiftly. From experience one will realize the truth in that statement, especially after one has reached the age of twenty and there-

Considering the fact that the normal life span of an individual is limited, to some it is 50, others 60, 70, etc., to think that the passing of the old year to the new can happen only a limited number of times to an individual, certainly the human being is justified in celebrating on New Year's Eve.

And may happiness and contentment remain with us only for one day, but during the entire 365 days of the year.

From the editorial staff come the best wishes for a Happy New Year to all.

Did You Know That...

By Anna Prosen, Lodge 173

of Brienne, Emperor of Constantinople, was notorious for his love of ease and inaction? Yet, when an army of 100,000 men supported by 300 warships attacked his city, he led 160 knights and 2000 soldiers against them, defeating the attackers?

In London, Mary Ann Smith made her living with a pea shooter? She was hired to wake people in the mornings by shooting peas against their window panes?

Shubert heard the words that inspired his immortal "Hark, Hark, The Lark," composed the music and arranged it complete with harmony—all in twenty minutes in a coffee house?

Charles the Seventh starved himself to death rather than eat food which he feared might be poisoned by enemies?

Molly Pitcher, heroine of the battle of Monmouth, was made honorary sergeant the day after the battle? But she had to wait 44 years for a 11-cent a day pension?

Frank Tomsich, Jr., Sec'y

Wanted to Break It

The champion athlete in bed with a cold was told that he had a temperature.

How high is it, Doc?" he asked.

A hundred and one."

What's the world's record?"

Our Supreme Officers**By Little Stan**

Ely, Minn. — "The South Slavonic Catholic Union of America is the only organization in the United States to hold a juvenile convention and it really makes our youth more interested in our organization . . ." Quoting part of a statement by Bro. Frank Mikec, Strabane, Pa., a new member of the supreme judiciary committee, elected at the 15th regular convention of the SSCU in Cleveland. He succeeds John Zigman who also served the organization well.

Little Stan met Bro. Mikec in Duluth last August, when he accompanied Pennsylvania juvenile delegates to the second biennial convention at Ely, and can say he was well impressed.

Bro. Mikec was born in the village of Mali Slatnik, Jugoslavia, way back in 1888, and came to America when 18 years old. He settled in Bessemer, Pa., and now lives in Strabane. He is married, and father of six children, all members of the SSCU. He joined "Bratska Sloga" lodge No. 149 of Strabane some 12 years ago, and has been a hard-working member, figuring prominently in the organization of lodge No. 149. He has been president of the lodge for 11 years, and is also president of the Federation of Western Pennsylvania SSCU lodges. Twice he was a delegate to SSCU conventions, being elected to his present office in Cleveland in 1936 where he also served as vice-chairman of the convention. He is also a member of the SNPJ but has never been a supreme officer of that organization.

Besides taking official work at his legal desk in stride, Bro. Mikec also is the proprietor of a grocery store, and Little Stan hopes business is good! Heh Heh! . . . Might visit some day to get some "klobase."

Much enthused is Bro. Mikec with the juvenile convention idea and its success. He continues: "The delegates work very hard to qualify as delegates by enrolling many new members, and it does much to acquaint them with the lodge work. Now-a-days, older folks feel that when they are gone, their offspring will not keep up lodges and fraternal work, but if we keep up these conventions, the younger folks will not forget everlasting memories of the convention. They derive much in the way of ideas from the supreme judiciary committees, and members, and in this way, plus the education that comes from the trip, they get to understand our SSCU."

"Many children now-a-days do not know in which lodge they belong, but when they hear about a juvenile convention they get around and really find out whether they belong to such an organization, and if they aren't, they get their parents to enroll them immediately. When the children grow up they will still belong to the SSCU; perhaps become officers of a lodge, and future leaders. When they are married and have a family of their own, they will continue to enroll in our great organization, the South Slavonic Catholic Union. Let us make every juvenile convention so popular and good that all youth in America will say: 'I want to belong to the organization that holds conventions for us, too, YOUTH OF AMERICA!'"

My Impressions

(Continued from last week)

Los Angeles, Calif. — A few hundred miles away, Almosa, Colorado, to be exact, my uncle Joseph Jancar and his family, made their home. Why couldn't I visit them? I have never seen any of them except Joe Jr., and it certainly would be a treat. But on second thought, I gave up the idea. It was too far out of the way and I couldn't spare any time, as I had business to attend to that same week.

The climate was changing as I began to notice. The days were getting hotter. The effect of two days' travel and no sleep began to work on me. My appetite was nil except for cigarettes and coffee. As we left Trinidad, I managed to take in a wink of sleep.

Raton Pass and its picturesque mountain formations, Las Vegas and then Santa Fe bound. Nearing Santa Fe, Indian villages with their abode dwellings, came in evidence. Darkness was gradually coming on. Flickering lights from their huts and a red glow from their kilns outside could be seen. At Santa Fe I got a real treat.

Indians, in full dress regalia displaying beautifully designed weaving, pottery and basketry; narrow streets adorned with attractive one-story Spanish stores and homes, simple neon signs giving a faint suggestion of modernity. So this is the southwest that the grammar school texts attempted to picture for us. Truly a picturesque town which shall see more of me in the future. A new face boarded the bus here. A young lad of about 18 who had spent the summer living with these Indians and studying them as a requirement for his college curriculum.

It was here that I got acquainted with Guy Devail, a New York sculptor, who previously, at Trinidad, boarded the bus. He had spent several weeks at Denver, as guest of the late Will Rogers' relatives. His language, which was rich and humorous, suggested that he was a Canadian Italian. He had a beaming personality, much due, I think to the goatee that he sported on his prominent chin, which he caressed ceaselessly. On our way to Albuquerque, New Mexico, he reproduced from his bag several photographs of his monument to Will Rogers which he completed at his studio in New York, prior to coming out west and to the film capital in hopes of selling it. (I met him a few weeks later, sporting an expensive car!)

Albuquerque and Flagstaff, Arizona with their interesting and picturesque points of interest, elongated the beauty of mother nature in this glorified Southwest.

As the saying goes—there is an end to all—the forests soon thinned out. In their stead, colorless mountains and arid desertland, sparsely punctuated with oases, came in sight. A town here and there amid steep precipices. Gold mines and quarries predominated in these towns. Miles and miles of slow climbing, dangerous winding roads, its curves too numerous to numerate.

Monotony of seeing these grim looking mountains was broken by the distant glimpse of the Colorado river with trees and bushes growing on the banks. Soon, one of the hottest towns in California, or United States, I should say, came in sight as evidenced by large towering palms, which gracefully out and not only for the older folks—which of course means only SSCU! — COME AHEAD, holds conventions for us, too, YOUTH OF AMERICA!"

LITTLE STAN'S ARTICLE

(Continued from Page 3)

lined it. After a light lunch we explored the vicinity in the brief time that we were allowed. Then came the real test—The Mohave Desert. Be a utifully formed mountains as though a sculptor had been at work on them, came into sight, soon displaced, it seemed, by mountains, a dull black in color. The sun beat down upon the earth in full brilliance unobstructed by any clouds, none of which were in evidence. The extremely torrid heat waves were reflected from the earth and unto the occupants of the bus, who were immobile, scarcely any life in them, it seemed. But don't think that I showed any more life than they did. My body seemed lifeless; humorously speaking, death didn't seem a far way off—one foot in the grave and the other on a banana peel. Heh! But I lived to tell the tale. On my next trip through this desolate country I will arrange to traverse it during the night and not during high noon!

Just as though I didn't have enough of the desert, I keep on writing about it. But let us proceed on and take for granted that we passed it all.

San Bernardino and Riverside made their appearance. Beautiful flowers, trees and orange groves, beautiful homes, beautiful everything. So this was sunny California! In a future issue I shall endeavor to bring this wonderful country into your homes. A happy New Year to you all.

Frank J. Jancar, Jr.

They were still trying to revive Little Stan when the Magic Carpet finally stopped atop the Roof House, and started ringing the chimes and glad tidings of the New Year! HAPPY NEW YEAR TO EVERYONE!

Stanley Pechaver,
Lodge No. 2, SSCU

Mrs. Axtater — My, it must be lovely having your beautiful daughter home from college all during the summer months. What special studies has she been taking?

Mrs. Stubblefield — Well, she never tells me anything about her college work, but judging by the way she acts at home, I would say she has been specializing in cigarette inhalation, high-ball construction and general cosmetics.

A Suggestion

(Continued from Page 3)

Chicago, Ill. — Before going into the main theme of my article, I wish to extend to all members of the SSCU my best wishes for a Happy New Year. Perhaps some of the readers already are familiar with the following treatise, but a rereading may create just as much amusement to them as it did on the first occasion.

Why Worry?

There are only two reasons for worry. Either you're successful or you're not successful. And if you're successful, there's nothing to worry about. If you're not successful, there are only two things to worry about: Your health is either good or you are sick. And if your health is good, there is nothing to worry about, but if you're sick, there are only two things to worry about. Either you will get well or you will die. If you will get well, there is nothing to worry about; if not, there are only two things to worry about. Either you are going to Heaven, or you are not going to Heaven. And if you are going to Heaven, there is nothing to worry about; if you're going to the other place, you will be so doggone busy shaking hands with old friends you won't have time to worry.

So! why worry?

John Zvezich,
No. 211, SSCU

A man wandered into a tennis tournament the other day and sat down on the bench.

"Whose game?" he asked.

A shy young thing sitting next to him looked up hopefully.

"I am," she replied.

MY TRIP TO THE MEDITERRANEANBY Doris Marie Birtic,
Lodge 180

Editor's Note: This is the eighth installment of a series of articles which Doris Marie Birtic has prepared for publication in the Nova Doba. Readers will recall that Doris won a sixweek cruise to the Mediterranean in a nationwide contest sponsored by The Cleveland Press and The Cleveland Propeller Club. Other installments will follow in subsequent editions.

highway at the side of the pack-camels. Occasionally an entire caravan could be wending its way at a ridiculously slow pace to the next village. Everybody takes their time and

The women were dressed from head to foot in black; their faces were partially covered by veils which hung down over their cheek bones; only the large somber eyes were visible. The women worked in the fields, and went to market balancing large baskets of fruit on their heads while men, empty-handed course, rode beside them on keys or camels.

It was almost evening when our train puffed into Cairo. We were soon besieged by a native porters from various countries who insisted on telling all about the modern conveniences of their particular establishment, hoping that they would be patronized. Though we told them down times that our reservations had already been made. But in we may we couldn't get them; they kept pestering us with chatter though we were definitely interested. Finally a native policeman, sensing that we had any use of our money, asked that we didn't. He then them with a torrent of their "clear out," which they did amazingly rapidly. The apologized to us for the behavior of the "scoundrels" then, to avoid any such references he appointed one of the men to escort us to our hotel.

Night falls quickly in this tropical region, and so in time we had reached our of lodging, the city was under a blanket of darkness.

The proprietor, a woman, took us through marble halls, up a wide way and then to our room. A lovely woman, dean of a England college shared a airy chamber with me. It was very modernistic in design.

We freshened up a bit then went down for dinner which was served on a little veranda by a barefooted waiter.

Funology*Or Moan*

A sophomore at Ohio University was returning to school after an unusually hilarious "night before" went into a railroad restaurant and ordered a soft-boiled egg. The waitress dropped the egg. "Now what shall I do?"

The college boy, still sleepy, shouted, "Cackle."

Keeping Them Honest

Moses—Your neighbor is honest, I hope.

Rastus—Yes, sir, dey is.

Moses—But you keep loaded shotgun here.

Rastus—Yes, dat's to keep honest.

And Patrons Thunder

The president of the company was making a speech.

"Think of the good the company has done," he said. "If I were permitted to say, I should say, 'Honor the Brigade.'"

And the customer immediately shouted, "Oh, what a nice job they made!"

Important highlights of events which occurred during the year 1937 are vividly portrayed in the cartoon above. Pages of words would fail to tell as much as the various sketches illustrate. Issued by The International Syndicate, the above sketch covers thirty-six outstanding events.

This page wanted to depart from the customary style for this one issue, the last for 1937, and hence included the above cartoon. Like the Miss who believes she has the only copy of an original style dress or hat, and hoping to be noticed head over shoulders above the others, this page likewise would like to believe it is the only one in its field which is different—and naive enough to think that it will be noticed more than other similar pages.

KNUT HAMSEN:

RIAGOSLOV ZEMLJE

(Prevedel Rudolf Kresal)

Kaj ji je mogla kovačica očitati? Zaradi skaženega obraza je bila ogoljufana z svojo pomlad, zaradi tega ji je bilo ukrašenih šest let njenega poletja; ker pa je imela vročo kri, je njeni jesienski morala poganjati divje mladike. Inger je bila boljša kakor taka-kovačeva žena, sicer malo poškodovana, malo skremžena, toda dobre narave, močne narave . . .

Oče in sin sta se peljala dalje, zapeljala sta pred prenoscico Breda Olsena in odvedla konja v lopo. Zvečerilo se je. Sama sta šla v hišo.

Brede Olsen je bil najel to hišo; prav za prav je bilo stransko poslopje, ki je bilo trgovčevno. Zdaj sta bili urejeni v njem dve izbi in dve spalnici; bilo je prav znosno, in lega je bila dobra. Hišo so obiskovali ljudje, ki so hodili na kavo in razen tega oni iz okolice, ki so se hoteli peljati s poštno ladjo.

Zdelo se je, kakor da bi Brede vendar že res imel srečo, prišel je na pravo mesto in za to se je moral zahvaliti svoji ženi. Na misel, da bi uredili kavarno in prenočišče je prišla Bredova žena, ko je za dražbo Širokega razgleda prodajala kavo, to je bilo takrat zelo zabavno, kaj prijetno je bilo čutiti pod prsti novce, čisti denar. Odkar so prišli semkaj, je šlo vse dobro, žena je zdaj zares prodajala kavo in prenočevala vsakršne ljudi, ki niso imeli strehe nad glavo. Tudi potniki so jo zelo hvalili. Seveda ji je bila njena hči Katrina, ki je bila zdaj veliko dekle in urna natakarica, v veliko pomoč. Toda prav tako seveda je bilo vprašanje časa, do kdaj bo ostala mala Katrina doma pri starših in stregla. Ali ta čas se je promet prav lepo razvijal in to je bilo poglavito. Pričetek je bil naravnost dober in bi bil lahko še boljši, če bi se bil trgovec preskrbel s prestatimi in pecivom za kavo; tam so sedeli zdaj vsi ljudje, ki so hoteli slaviti sedemnajst maj, a so zaman klicali peciva h kavi: Pecivo! Tedaj se je trgovec naučil, kaj se to pravi, za praznike na vasi preskrbeli peciva.

Od tega podjetja so živel Brede in vsa njegova družina tako dobro, kakor je pač šlo. Za marsikatero južino niso imeli drugega kakor kavo in ostanke peciva, toda tudi to je držalo telo in dušo pokonci in otroci so dobili od tega fino, ja, kar prefinjeno vnanjost. Vsí imajo peciva pri kavi, so vekali ljudje na vasi. Bile je videti, da je družini Bredovi dobro šlo, imeli so celo psa, ki se je plazil okrog gostov, lovil griljaje in se redil. Kakšno povlečevanje pa je tak-le debel pes za postrežljivost v kaki krém!

Brede Olsen je torej v tem podjetju zavzemal mesto hišnega gospodarja in se je razen tega tudi precej visoko prebil. Spet je postal spremjevalec in uredni sluha pristava in je v tej službi imel nekaj časa precej opraviti. Ali zadnje jeseni sta se njegova hči Barbro in gospa pristavka sprli, zaradi neke malenkosti, kar naravnost povedano, zaradi ene same uši, in od tistega časa je gospoda tudi Brede gledala po strani. Toda Brede s tem ni veliko izgubil, imel je drugo gospodo, ki ga je prav zato, da bi jezila gospo pristavko, iskala tako, da je bil kot zdravnikov kočiča zelo iskan človek, in gospa pastorica nikakor ni imela toliko prasičev, kolikor bi jih bila rada dala Bredu zaklati, — to so bili njegove lastne besede.

Casih je pri družini Bredovi tudi še zdaj glad veliki kuhan in vsi niso takó debeli kakor pes. Toda hvala Bogu, Brede je bil veselega srca: Otroci so vsak dan večji, je dejal, čeprav zmerom novi pridejo zraven. Veliki, ki so šli, so vendar že skrbeli sami zase in so poslali kdaj pa kdaj kako malenkost domov. Barbro je bila na Maanelandu poročena in Helge je bil pri lovu na slanike. Ce jim je bilo mogoče, so staršem dali blaga ali denarja, še celo Katrina, ki je doma stregla gostom, je pozimi nekoč, ko je kazalo prav hudo žalostno, utegnila očetu stisniti petkronski bankovec. To je deklet! se je bahal Brede in ni vprašal po tem, od koga ali za kaj je bila dobila bankovec. Tako je bilo prav, otroci merajo za starše imeti srce in jim pomagati!

S svojim sinom Helgejem pa Brede ni bil prav tako zadovoljen. Casih je stal v prodajalni in razlagal vsem, ki so ga hoteli poslušati, svoje nazore o dolžnosti otrok do staršev: Poglejte na primer mojega sina Helgeja. Ce pokadi malo tobaka in popije kdaj pa kdaj kozarček, nič ne rečem, vsi smo bili nekoč mladi. Toda nikar naj nam ne pošilja pisma z pismom, v katerih ni drugega kakor pozdravi. Nikar naj ne bo vzrok, da njegova mati joka. To ni prav. V prejšnjih letih je bilo drugače. V prejšnjih časih otrokom ni bilo za malo, če so šli v službo in staršem pomagali. Tako naj bi bilo zmerom. Kaj jih nista oče in mati nosila pod srecem in potila krvavega potu, preden sta jih vzredila? Tega naj bi nikoli ne pozabili.

Bilo je prav tako, kakor da bi bil Helge ta govor svojega očeta slišal, kajti pravkar je dospelo od njega pismo s petkronskim bankovcem. In zdaj se je pričelo pri družini Bredovi gospoško življenje. V svoji objestnosti so za kosilo kupili rib in mesa in visečo svetilko s prizmami za najlepšo sobo gostilne.

Tako so potekali dnevi drug za drugim in kaj je človek hotel še več? Družina Bredova je živila dalje, živila iz rok v usta, toda ne da bi si bila delala velike skrbi, in kaj je hotel človek še več?

To je pa redek obisk! je vzkliknil Brede in odvedel Izaka in Elizeja v izbo, v kateri je visela svetilka s prizmami. Toda kaj vidim! Ti, Izak, pa menda ne misliš odpotovati! — Ne, samo pri kovaču imam opravek. — Tako, potem je pa gotovo Elizej tisti, ki nastopa spet svoje potovanje v mesta?

Elizej je bil življenga po gostilnah vajen, napravil si je udobno, obesil je površnik in palico in zahteval kave. Za južino je oče imel nekaj z seboj. Katrina je prišla s kavo. — Ne, vidva ne smeta nič plačati, je izjavil Brede. Jaz sem bil na Sellanrai že tolkrat pogostočen in pri Elizeju sem na kredi. Da ne vzameš niti ore, Katrina! — Toda Elizej je plačal, potegnil je svoj mošnjiček in plačal in dal še dvajset ör za napitnik! Kaj boš! Nič besed!

Izak je šel h kovaču in Elizej je spet sedel.

S Katrina je govoril le najpotrebnejše, pa nič več kramljaj je rajši z njenim očetom. Ne, Elizej se za dekleta ni nič menil; nekoč so ž njim grdo ravnale in zdaj ni hotel o njih nič vedeti.

(Dalje prihodnjič)

BRANISLAV NUSIČ:

Občinsko dete

(Nadaljevanje)

Fičova pisarna je mala soba, ali zato polna kot panj. Tu je najprej njegova advokatska miza, navadna kavarniška miza, pokrita z dvemi, tremi novinami. Po mizi je razmetan nekaj aktov, zraven stoji stara, lesena posodica za tinto, vsa polita in nesnažna, nekaj zarijavelih peres, mastna knjižica brez platnic, raztrgan koledar, ki ga mnogo manjka, kar pa Fiči ne škodi, ker so njegovi klijenti prepričani, da ima vse postave v mazincu.

V sole res da ni hodil, nego je bil najprej nekakšen vajenc, potem dve, tri leta praktikant, nato tržni birci, a zdaj je advokat. Ali zato izvrši svoj posel kakor redkokdo. Zdaj hiti na občino, zdaj v okrajno pisarno; napiše ti tožbo in pritožbo in vse, kar hočeš. In razen tega — ako hočeš kaj kupiti ali prodati — tu je on, da sklene kupčijo in ti pomaga; ako ti je na tem, da komu pokvariš kupčijo, je zopet on tukaj. In kar je glavno, njege ni sram nikakega posla; on ti kupi kožo in najde odjemalce, da proda stare komate; pošteši ti čuvaja za hišo in ako hočeš — kupi ti tudi piščance na trgu. Napravi ti vsako uslugo, poprime se vsakega dela, pa vendar — en posel je, s katerim se ponaša in ga ima za svoje glavno opravilo, to je njegov advokatski stan.

On sicer ni nikoli nobene stranke zastopal ali v arhivu okrajne pisarne in okrožnega načelstva, kakor tudi v občinskem arhivu je cel kup aktov, tožb in pritožb, pisanih z njegovim rokom, a niti ena ni navadno sestavljenega, temveč tako, kakor bi jo napravil najboljši advokat, t. j. nasteta sta v vsaki vsaj dva, trije paragrafi.

In kako še-le pozna paragraf! pride k njemu kmet, pa mu govori o svoji nezgodbi, a on samo posluša, a skozi zobe ne prestane mrmra one paragrafe, ki se nanašajo na dotedni slučaj.

"Bil sem," pravi kmet, "dolžan Milovanu, mojemu sosedu dvainsedemdeset grošev —."

"Paragraf štostirinajst," zapisuje Fiča.

"Kaj praviš?"

"Nič, nič," odgovori Fiča, "omenil sem paragraf, pod katero to spada; ti samo nadaljuj!"

"Bil sem mu, pravim, dolžan dvainsedemdeset grošev, pa sva se zmenila, o svetem Juriju da mu jih vrnem."

"Tristopetnajsti —" mrmra Fiča.

"A meni se je nekako posrečilo," nadaljuje kmet, "da sem prodal kravo prej in sem vrnil Milovanu tisti denar mesec dni pred rokom."

"Šestinštirideseti, točka b.)"

"Mislim sem, da sva se kot potenjaka pobotala, in sem mu plačal tudi interes in takso in vse —."

"Šestinštirideseti, točka a.)"

"Zdaj pa, dragi moj, zahteva od mene, naj mu plačam interes, da vam obvezem, da oni pride do svoje pravice in časti."

"Vem, dragi, ali ti se tukaj ne poteguješ za te štiri krone, nego za svojo pravico in čast; ali ni tako, povej mi!"

"Pa — tako je!"

In sta se pogodila: Fiča vzame štiri krone in začne pravijo za pravico in čast, in pravda se vleče kakih šest mesecov z novimi in novimi stroški in z zmeraj manjšim upanjem, da oni pride do svoje pravice in časti.

Glejte, k temu advokatu Fiči je privadel Rista drugi dan popa, štacunjarja in župana, a holtska hišna je obljudila, da bo pazila na otroka, ker to ni zdaj več bila nikaka skrinvost.

Advokat Fiča je ravno kupil dve sirovi jančji koži in jih obesil v svoji pisarni za žrebel, kjer vstopijo novi tožniki. Rista reče samo za priporočilo dve, tri besede in odide. Na vratih pa še pristavi:

"Glej, Fiča, da pomagaš tem ljudem, ker so dobri in častni. Meni napraviš dobroto, kjer jih obvaruješ škode."

Pop in župan in Jova se potovale od Rista s hvaležnim pogledom in se obrnejo nato k Fiči.

Fiča stoji pri svoji mizi in jih ogleduje. Postave je majhne in zabuhlega vrata, redkih las in drobnih oči. Na njem je precej dolg obnošen površnik in nove platnine hlače, ki še niso bile nikoli oprane in po guba vse razlomljene, kot da so iz trdega

fiči naravnost v oči, čudeč se njegovemu velikemu znanju in njegovi iskrenosti.

"Drugače pa," nadaljuje Fiča, "stvar ni več enostavna, čim se opira na več od enega odnosnega se paragrafa. Ta tvota stvar n. pr. ima te odnosnega paragrafe: Stoštirinajsti, tristopetnajsti, šestinštirideseti, točka a) in b), dvestopet, dvestošesti in dvestosedmi."

"Ali, brate," se začudi kmet, "ako se je toliko paragrafov načrtovalo za teh dvanajst grošev in tera, kolikor bi jih še bilo, da jih je okrog dukata!"

"Kaj hočeš, dragi moj, to je zakon, to so paragrafi! Ti niso, da tako rečem, ljudje ali priče, ki bi jim dejali: Dosti vas je dvoje, a drugi, kar vas je odveč, pojrite domov! Ali ni tako?"

"Tako je," pravi kmet.

"E vidiš, zato tvoja stvar ni enostavna, ker je to velika mojstrija imeti opravka s toliko paragrafov. Ker vidiš, dragi moj, tristopetnajsti paragraf pravi: Daj Milovanu do tistega dne interesa, ko si mu vrnil denar! Da, šestinštirideseti, točka b), pa pravi: Daj Milovanu do tistega dne interesa, ko si mu vrnil denar! Da, šestinštirideseti, točka b), pa pravi: E, ni drugo, nego da plačas Milovanu interes prav do svetega Jurija."

"Poslušaj," pristavi kmet po kratki premisljevanju, "pa tri tristopetnajsti je bolj pošten od točke b), zato ti meni po njem sodi, ako moreš."

"Da, ali dvestopeti pravi: Ne smeš soditi samo po enem paragrafu, nego nas moraš vse poskrbiti, vsemi paragrafi smo časti vredni in pošteni in kot bratje se ne ločimo drug od drugega niti v dobrum, niti v hudem."

"O gorje," se popraska kmet in nadaljuje: "Pa dobro, boter Fiča, kako mi torej svetuješ, kaj naj naredim?"

"Dragi moj, ne jaz, zakon ti svetuje, kaj naj storиш."

"Pa kaj mi svetuje, povej mi!"

"Glej, šestinštirideseti paragraf, točka a) pravi: Kadar stvar ni enostavna, pojdi k advokatu pa ga dobro plačaj in naj ti nikar ne bo tega žal, ker te bo drugače še več veljalo."

"Pa saj plačam, boter Fiča, saj ne mislim, da bi ne plačal, ali koliko?"

"E, moj dragi, za tožbo boš dal torej meni štiri krone, a plačal boš seveda tudi druge stroške, kar in kolikor bo."

"Ali — kakšne štiri krone —" se prestraši kmet, "saj ravno toliko žal, ker te bo drugače še več veljalo."

"A koliko je staro dete?"

"E, niti dva tedna nima," pravi pop, ki se je najbolje spoznal na datum.

"Hm, hm," zamrmra Fiča, "potem otrok še ni dosti razvit."

"Ni ne, Boga mi, cel črviček," doda hitro Jova.

"Hm, hm," zamrmra Fiča iznova in se zopet zamislji.

Popu in županu in Jovi se je zdelo čudno, da advokat tako premisljuje. Ali je to tako težka nezgoda? Ali — ni bilo drugače, nego da počakajo, kaj jim potreče.

Nazadnje dvigne Fiča zopet glavo, a vidiš — rešil je stvar, ker se veselo smeje in je zadovoljen sam s seboj.

"Eh, vidiš, moj dragi, mi ne bomo te stvari oprli niti zakonski, niti formalno na kak odnosnici se paragraf, temveč bomo to stvar rešili popolnoma privatno in izven zakona."

"A kako?" vprašajo vsi trije, in oči jim zlezajo skupaj od zadovoljstva.

"E, vidiš, vi boste dali meni enkrat za vselej sto kron, jaz pa vzemam otroka v svoje varstvo in potem bo že moja stvar, kaj in kako bo ž njim. Vendar se vam obvezem, da bom storil samo to, kar je najbolje za otrokom prihodnjost."

Vsa trojica se je zamislila in namrščila. Da se enkrat za vselej otrošojo otroka, je bila stvar, da ne more biti bolja, ali da mu dajo sto kron, to se jim ni zdelo nikoli ugodno, četudi je župan razlomljene, kot da so iz trdega

papirja. Na nogah ima čevlje, ki so namazani z mastjo, a voščila že niso videli več mesecov, usnje je robato in izkrivljeno. V splošnem dela vtiš dobrega človeka, ki bi svojemu bližnjemu dal vse, kar ima, četudi je v resnici rajši vzel od svojega bližnjega vse, kar ima.

"A, vi ste iz Prelepnice?" izpregevajo na prvi župan.

"